

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

з економічної теорії

на тему:

« Фактори економічного зростання в Україні »

Студентки 2 курсу групи ЕПП-22

Бондаренко Марії Олегівни

Науковий керівник:

К.е.н, доцент

Вірковська Анастасія Андріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль 2017

Зміст

Вступ.....	2
1. Теоретико - методологічні основи економічного зростання.....	4
2. Порівняльний аналіз факторів економічного зростання в Україні та в країнах ЄС.....	7
3. Проблеми економічного зростання національної економіки та шляхи їх вирішення.....	16
Висновки.....	18
Список використаної літератури.....	21

Вступ

Актуальність теми

Економічне зростання є важливою характеристикою економічного розвитку будь-якої країни. Тому для кожної держави важливо знати, як досягти економічного зростання та визначити шляхи його вдосконалення із врахуванням досвіду інших країн, а також вирішити проблеми, які виникають в даному процесі. Для характеристики розвитку національних господарств та державного регулювання економіки широко використовуються параметри економічного зростання та їх динаміка. Населення робить висновок про діяльність вищих органів державної влади країни на основі показників динаміки економічного зростання та динаміки рівня життя. Тому показники економічного зростання залежать як і від потенціалу національного господарства, так і від зовнішньоекономічних та зовнішньополітичних чинників.

Економічне зростання - це збільшення обсягів реального ВВП в одному періоді порівняно з іншим, або зростання економічної могутності держав.

Проблему економічного зростання детально почали розглядати у ХХ столітті. Проте економічне зростання досліджувалося ще раніше. Уперше цю проблему розглядали меркантилісти, а предметно досліджував фізіократ Ф.Кене.

Економічне зростання є дуже складним явищем, і як зазначав відомий американський історик економічної думки Б.Селігмен, задовільна теорія економічного зростання повинна враховувати природні ресурси, політичні інститути, законодавство, а також багато психологічних і соціальних факторів.

Мальтус вважав, що економічне зростання та збільшення кількості населення приведуть до того, що робітники одержуватимуть лише мінімум засобів існування.

Неокласична модель економічного зростання була розроблена Робертом Солоу в 1950 – 1960-ті роки, за що він одержав Нобелівську премію з економіки. Ця модель показує, як три основні фактори пропозиції – капітал,

праця і науково-технічний прогрес – впливають на обсяг виробництва, тобто на економічне зростання.

Вагомий внесок у дослідження механізму економічного зростання зробили такі західні вчені як Е. Денісон, Е. Домар, Дж. Кейнс, К. Маркс, А. Маршалл, Д. Рікардо, Ж. Б. Сей, А. Сміт, Р. Солоу, Я. Тінберген, Р. Харрод, Й. Шумпетер.

В останні роки аналіз різних аспектів економічного зростання досліджувався у працях вітчизняних економістів. Зокрема, - у наукових працях Ю. Бажала, Д. Богині, А. Гальчинського, В. Геєця, Б. Кваснюка, К. Кривенка, В. Ланового, І. Лукінова, С. Мочерного, Б. Панасюка, Ю. Пахомова, А. Покритана, А. Філіпенка, А. Фукса, В. Черняка, А. Чухна. Таким чином, викладене вище зумовлює актуальність теми дослідження.

Об'єктом дослідження є національна економіка.

Предметом дослідження є теоретичні і методологічні засади аналізу економічного зростання національної економіки.

Метою дослідження є здійснення аналізу економічного зростання національної економіки.

У відповідності з метою ставляться такі завдання:

- 1) висвітлити теоретично-методологічні аспекти економічного зростання: поняття, типи, фактори та показники.
- 2) проаналізувати економічне зростання в Україні.
- 3) порівняти фактори економічного зростання в Україні та країнах ЄС.
- 4) розглянути проблеми економічного зростання в Україні та шляхи їх вирішення.

Логіка дослідження зумовила структуру курсової роботи: вступ, 3 розділи, висновки, список використаної літератури.

1. Теоретико – методологічні основи економічного зростання.

Економічне зростання у вузькому розумінні - це процес взаємодії системи факторів, який народжується на стадії безпосереднього виробництва, набуває стійкого характеру на інших стадіях суспільного відтворення, призводить до кількісних та якісних змін продуктивних сил, збільшення суспільного продукту за певний період часу і зростання національного добробуту.

У широкому сенсі: економічне зростання - це відображення сформованих економічних та інституційних умов, що визначають поряд з іншими показниками напрямок руху суспільства, що встановлюють характер суспільного розвитку в цілому (прогресивний, регресивний або інерційний). Економічне зростання має якісні та кількісні характеристики, має такі властивості як безперервність і дискретність, кожен наступний етап зростання характеризується нововведеннями, перетвореннями економічної системи, набуттям цією системою нових форм, рис і властивостей, які є основою для розробки економічної та соціальної політики держави [9, с.37-38].

Кожна держава прагне досягти економічного зростання. На зростання економіки в державі на кожному етапі впливають різноманітні фактори і чинники. Залежно від даних чинників, існують два типи економічного зростання в державі: інтенсивний та екстенсивний.

Екстенсивний тип економічного зростання характеризується збільшенням кількості виробничих ресурсів, але їх технічний рівень не змінюється, тобто продуктивність праці та ефективність виробництва теж є однаковими. Інтенсивний тип економічного зростання означає, що обсяг виробництва постійно зростає, впроваджуються нові технології та праці на підприємстві організовується більш ефективно. Поділ економічного зростання на інтенсивне та екстенсивне є умовним, тому що на практиці немає чистого інтенсивного типу чи екстенсивного, реальне економічне зростання залежить від багатьох взаємозв'язаних факторів та чинників виробництва.

Якщо говорити про національний дохід , то він безпосередньо залежить від продуктивності праці та витрат на виробництві. Найважливішим фактором , який забезпечує зростання економіки є продуктивність праці , на неї припадає 2/3 приросту реального доходу .

Продуктивність праці залежить від таких факторів , як рівень технічного розвитку , матеріально-технічне забезпечення підприємства . НТП на підприємстві характеризується впровадженням нової техніки та технологій , в поєднанні з науковим прогресом. Для впровадження нових технологій на підприємстві потрібні висококваліфіковані працівники , з достатньою професійною підготовкою.[8,ст.123-124]

Інтенсивний тип економічного зростання характеризується різними співвідношеннями витрат , між якими існує взаємозалежність пряма та обернена . Пряма означає – збільшення витрат одних ресурсів призводить до збільшення інших. Обернена – збільшення одних витрат призводить до зменшення інших.

Інтенсивний тип зростання має три форми , які визначаються різним поєднанням ресурсів :

1) Фондомістка форма підвищення продуктивності праці досягається за рахунок виробничих фондів , темпи приросту фондоозброєності вищі від темпів зростання національного доходу та продуктивності праці.

2) Фондозберігаюча форма – характеризується економією основного капіталу на одиницю продукції . При даній формі приріст осново капіталу чи засобів виробництва на 1 % супроводжується збільшенням проросту обсягу виробництва .

3) Нейтральна форма – визначає збільшення продуктивності праці за рахунок вкладу капіталу , але економії витрат на виробництво. Виробничі фонди зростають такими ж темпами , як і ВВП і національний дохід.

4) Фондомістка форма – виникає у галузях економіки з високою фондоозброєністю , де економічне зростання досягається за рахунок раціонального використання ресурсів підприємства[7,ст.135-138]

Таким чином, можна зробити висновок, що економічне зростання - це зміна результатів функціонування економіки. Економічне зростання включається до числа основних цілей суспільства поряд з економічною свободою, економічною ефективністю. Проте його поділ на типи є значною мірою умовним, оскільки реальне економічне зростання – це комбінація як інтенсивних так і екстенсивних факторів. Звичайно, в умовах сучасності типи економічного зростання співіснують, але завжди переважає якийсь один із них. Збільшення темпів економічного зростання є дуже важливим для будь-якої країни, адже від цього залежить її розвиток .

2. Порівняльний аналіз факторів економічного зростання в Україні та країнах ЄС.

Економічне зростання є одним з найважливіших факторів економічної політики держави.

Ріст економіки зумовлюється дією багатьох факторів, які пов'язані з НТП, особливостями національної економіки, історією та культурою, географічним розташуванням, виробничим потенціалом, політикою та господарською системою.

Основними факторами економічного зростання є якість та кількість природних та трудових ресурсів, техніко-технологічна база підприємства, обсяг основного капіталу, розподіл ресурсів виробництва між галузями, сукупний попит і пропозиція та інші соціально – політичні фактори.

Забезпеченість країни різними ресурсами сприяє економічному розвитку. Можна порівняти багату на природні ресурси Україну та зовсім обділених природними ресурсами Японію чи Фінляндію. Природні дари – це величезне багатство в державі, але потрібно вміло та раціонально їх використовувати [2, с.25-26]. Вагоме місце в економічному зростанні займає кількість трудових ресурсів. Підприємства потребують висококваліфікованих спеціалістів, з професійними навичками і досвідом. Китай є виключенням із цього правила. В даній країні робоча сила дешева, її дуже багато і працівники дуже трудолюбиві, проте є багато іноземних працівників. Ці фактори сприяють стрімкому економічному зростанню і світовому лідерству в економіці.

НТП є ключовим фактором економічного зростання, передові технології та сучасні оновлення сприяють досягненню прибутку на підприємстві. Економічний ріст в країні прискорюється, коли техніко – технологічна база оновлена, зростає попит на робітників нових спеціальностей.

Кожне підприємство має мати достатньо основного капіталу. Розвиток виробничої та транспортної інфраструктури сприяє зростанню можливостей для економічного зростання. [13, с. 45-48]

Одним з найголовніших факторів економічного зростання є структура економіки, тобто чи ефективно та раціонально відбувається розподіл ресурсів на виробництві.

Сукупний попит та пропозиція дають стимул для виробництва товарів і послуг. Кожне підприємство має орієнтуватися на споживача, покупця товарів і послуг і відповідно пропонувати товар, на який обов'язково буде попит.

Світова економіка розвивається в умовах відносно низьких темпів зростання (3,6% у 2014 р. та 3,9% у 2015 р.) та погіршення кон'юнктури світових фінансових ринків. [6, ст. 89-90]

Завдяки збільшенню експорту і активізацію попиту споживачів США стає лідером розвитку в світовій економіці, з темпом зростання на рівні 2,8% у 2014 р.

Україна та Близький Схід мають великі геополітичні ризики і значно впливають на світову економічну систему. Україна знаходиться в стані економічної, політичної та соціально – культурної кризи, ця нестабільність сприяє порушенню економічних та торговельних зв'язків у регіоні.

Поступова переорієнтація Китаю з експортоорієнтованої моделі економічного росту на внутрішнє споживання у короткостроковій перспективі дещо послабить темпи розвитку китайської економіки (7,5% у 2014 р. та 7,3% у 2015 р.). Це може створити умови для більш збалансованого та стійкого зростання та зменшення зовнішніх дисбалансів економіки країни у середньостроковій перспективі. На світових фінансових ринках існує ризик підвищення довгострокових відсоткових ставок та зростання премій за ризик. Зокрема, зазначені ризики зростають в країнах, що розвиваються, з огляду на їхню повільну адаптацію до низьких темпів економічного зростання. Через значний внесок у світовий ВВП країн, що розвиваються (понад дві третини), загострення фінансових ризиків навколо зазначених країн створює додатковий вплив на розвиток світової економіки. Підвищення вартості фінансових ресурсів внаслідок підвищених ризиків для іноземних інвесторів може призвести до уповільнення зростання інвестицій та відпливу капіталів з цих

країн. Крім того, анонсоване США посилення жорстких принципів монетарної політики призводитиме до згортання інвестиційних програм в країнах, що розвиваються.

Одним з факторів економічного зростання є відсутність безробіття. За даними 2015 року воно поступово знижується – 9,5% по Європі, 11% – по євронзоні. Найшвидші темпи падіння безробіття – у Словаччині, Іспанії та Ірландії. Натомість зростає воно лише у 4 країнах з 28. Але це лише один з індикаторів зростання. Інші чинники що змушують економіку набирати швидкість, теж стають сильнішими, споживання домогосподарств зростає, експорт та імпорт збільшується. [5,ст.35-38]

Інший показник – самопочуття індустрії. Індекс промислового виробництва визначає поворотні моменти в економічному розвитку, показуючи, скільки доданої вартості з'явилося у різних галузях промисловості. Цей показник нині демонструє ознаки поліпшення, деякі – дуже впевнені, деякі трохи слабші.

Промисловість – основа економіки ЄС. Вона становить 80 відсотків європейського експорту, а експорт – головна рушійна сила зростання. У Польщі, наприклад, – одній з найдинамічніших європейських країн – ВВП зростає швидше 3-х відсотків щороку, промисловість ще швидше – на 5,5%.

Розвиток промислового виробництва показує, що Європа знову повернулася до зростання, але також, що це зростання проходить у різних країнах з різною швидкістю.

У деяких країнах – Франції, Нідерландах, Естонії – промислове виробництво скорочується, в той час як нові європейські економіки, такі як Польща чи Чехія, додають дуже швидко. (рис.2.1)

Половина секторів економіки євронони – досі у рецесії. У Центральній Європі усі сектори зростають, хоча швидкість від одного до іншого відрізняється.

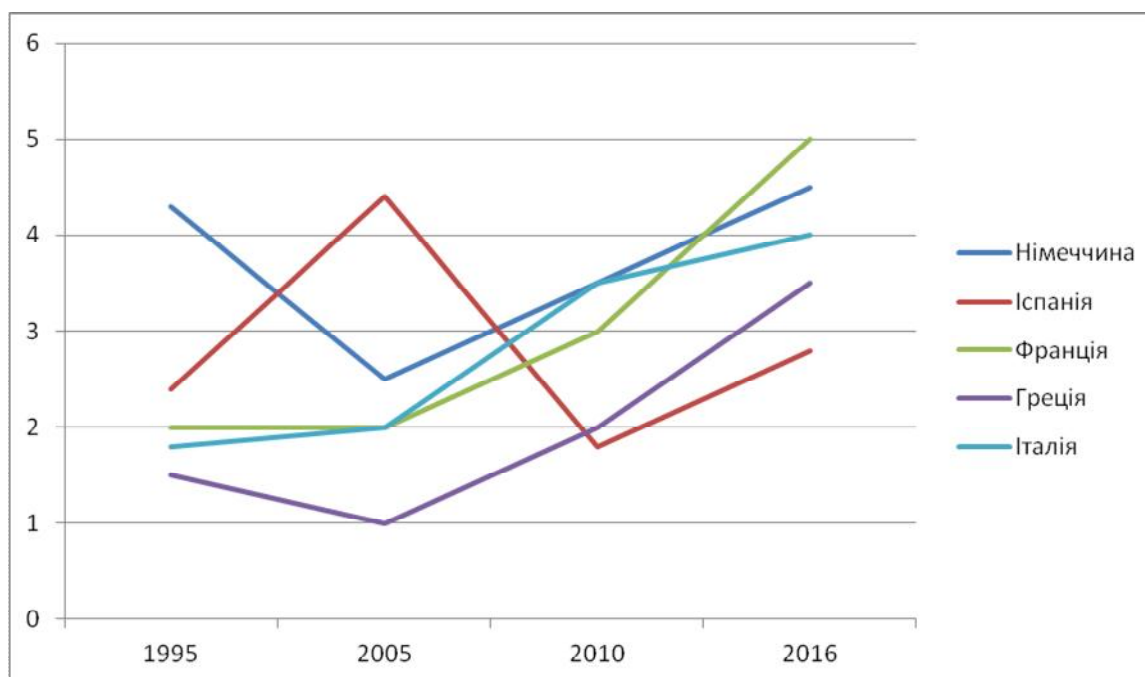

Рис.2.1 Динаміка ВВП країн ЄС

Зараз у світі відбувається значне зниження цін та інфляційний тиск. В Україні є багато ризиків пов'язаних із : АТО, скороченням виробництва , погіршенням залучення зовнішнього капіталу і борговими зобов'язаннями . Внаслідок відбувається скорочення промислового виробництва , залежність від імпорту енергоносіїв та жорстка економія підприємців із зниженням об'ємів виробництва. Через низьку ймовірність залучення підприємства Донбасу додаткових інвестицій із закордону під час воєнних дій відбуваються експортні поставки більш дешевої чорної металургії із Китаю та Індії.

Світова тенденція скорочення банківських кредитів є додатковим фактором гальмування економічного зростання економіки . Зазвичай , стандарти кредитування формують під впливом факторів , які є вкрай негативними для України.

У першому півріччі 2014 року вплив депозитів склав 39 млрд грн у порівнянні з аналогічним періодом минулого року), значні внутрішні дисбаланси банківських установ та ускладнений доступ до світових фінансових ринків не дозволяють прогнозувати зниження ставок по кредитах та їх доступності для малого та середнього бізнесу.

Спадна динаміка розвитку будівельної галузі України в поточному році на 12% є цілком нормальним, в порівнянні з попереднім роком. У 2015 році відбулося значний приріст цих показників, в зв'язку з відбудовою будинків на Донбасі. На міжнародному рівні відбулися певні певні короткострокові позитивні ефекти, досягнуті в результаті девальвації національної валюти, нівелюються падінням експорту підприємств, розташованих на територіях, де ведуться військові дії, та взаємними санкціями РФ та України. До кінця року слід очікувати поглиблення цих тенденцій.

Так, за підсумками січня-травня 2014 р. позитивний ефект від скорочення імпорту на 18% частково нівелюється падінням експорту більш ніж на 5%. Події на Сході зумовили заміни російського ринку збуту на ринок збуту країн ЄС, проте все ж таки залишається низька конкурентоспроможність української продукції на світовому ринку.

Україна отримує базу для розширення експорту і може компенсувати збитки від втрати ринку російських товарів, проте результати будуть тільки тоді, коли українська продукція стане сертифікована згідно загальноєвропейських стандартів.[4,ст.15-17]

Падіння споживання продукції українського ринку, зменшення доходів підприємств, зменшення зарплат, девальвація валюти – всі ці чинники приводять не до економічного зростання, а до економічного спаду виробництва.

Міжнародні резерви є вичерпними, а попит на іноземну валюту високий, це приводить до паніки населення, поглиблення воєнних дій на Донбасі також погіршують ситуацію.

За умов, які склалися у національній економіці, Національний банк України застосовує різні заходи:

- 1) тимчасове обмеження купівлі – продажу валюти;
- 2) посилення контролю за експортом валюти;
- 3) поглиблення продажу іноземної продукції, що експортується;
- 4) створення передумов для стабільного курсу гривні у перспективі.

5) отримання чергового траншу від МВФ та традиційний експорт на світові ринку , зокрема до країн ЄС .

б) боротьба з інфляцією , подолання економічної кризи.

На мою думку , лідером економічного зростання в Україні може стати аграрна галузь через розширення експорту та ринків збуту даної продукції.

Сільськогосподарська продукція теж значно експортується до країн ЄС , із спрощенням візового режиму вивіз цих культур матиме значний успіх.

Продаж зернових культур приведе до нарощення експорту продукції до країн Європи , звичайно , якщо продукція буде сертифікована згідно до європейських стандартів .

У нашій державі є велика проблема із надходженнями до бюджету , це відбувається через посилення політичних ризиків та значними витратами з бюджету на АТО. На жаль, з кожним роком , поглиблюється дефіцит бюджету . Показники виконання бюджету свідчать, що сума доходів зведеного бюджету за I півріччя 2014 р. зросла на 6,4 % порівняно з аналогічним періодом минулого року, проте таке зростання формується лише за рахунок авансових платежів НБУ.[3,ст.45-47]

Тому , якщо не стабілізувати ситуацію на Сході , підприємства будуть закриватися , а державний борг зростатиме .

Вкрай важливо зберігати постійний контроль та здійснювати своєчасне втручання в податково-бюджетне регулювання з метою уникнення нарощення високих рівнів зовнішнього та внутрішнього державного боргу особливо за низького рівня доходів державного бюджету. Враховуючи наведені тенденції, слід очікувати наступну динаміку макроекономічних показників у 2014-2015 рр. ВВП України у 2014 р. досягне пікових значень спаду на рівні 6-7 % та у 2015 р. може відновитися до 1 % (рис.2.2).

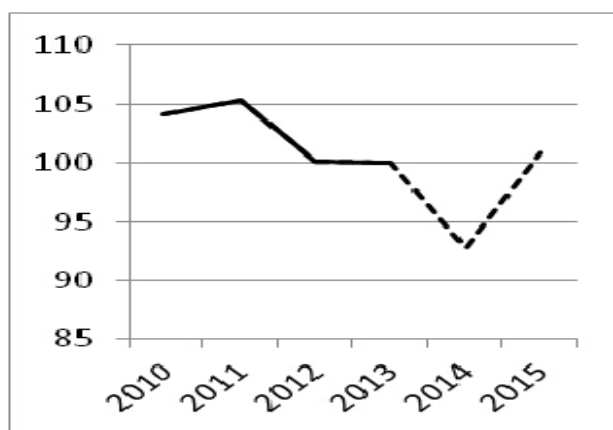

Рис.2.2 Відношення державного боргу до ВВП, %

Очікуване скорочення дефіциту рахунку поточних операцій (до 4-4,5 млрд. дол. США у 2014-2015 рр.) може бути пов'язане з більш швидкими темпами згорання імпорту (рис. 2.3).

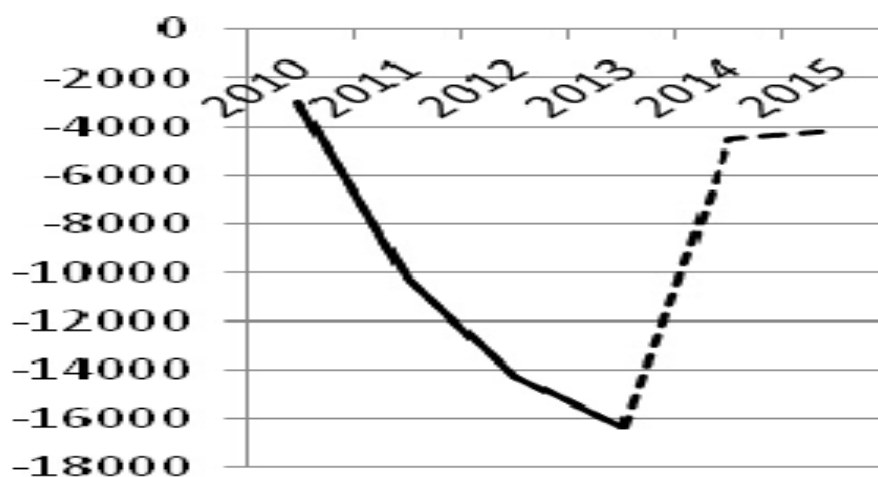

Рис.2.3 Рахунок поточних операцій, млрд. дол. США

Розгортання інфляційних процесів у 2014 р., при якому індекс споживчих цін може очікуватися на рівні 13-15 %, а у 2015 році – 15-16 % (рис. 2.4).

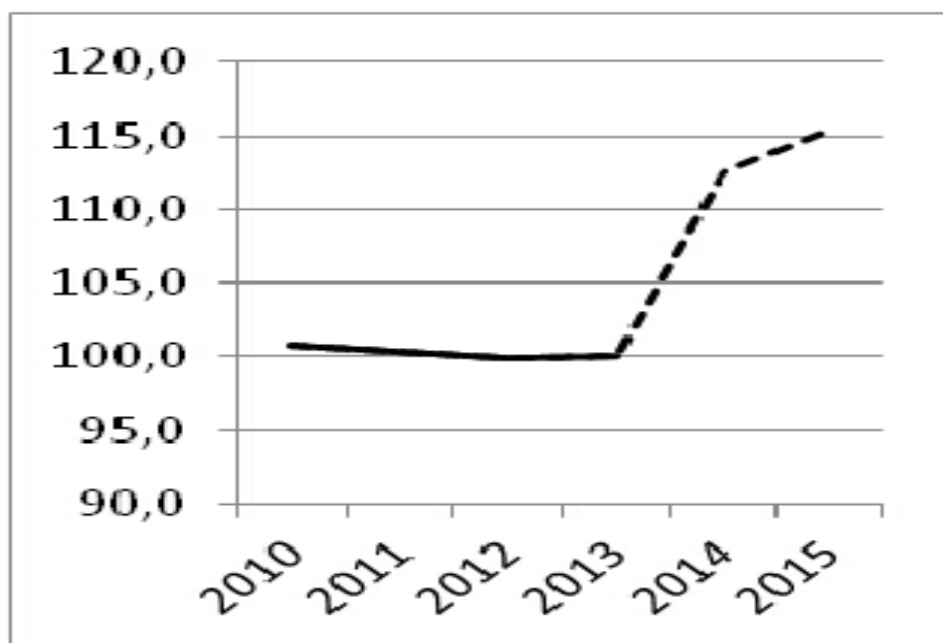

Рис 2 .4 Індекс споживчих цін , у %

Підтримка обмінного курсу у 2014 р. потребуватиме інтервенцій Національного банку з продажу іноземної валюти, у результаті чого рівень золотовалютних резервів у 2014 р. знизиться до 14-15 млрд. дол. США, а у 2015 р., за умов стабілізації, може дещо збільшитися до 18-19 млрд. дол. США (рис .2.5).

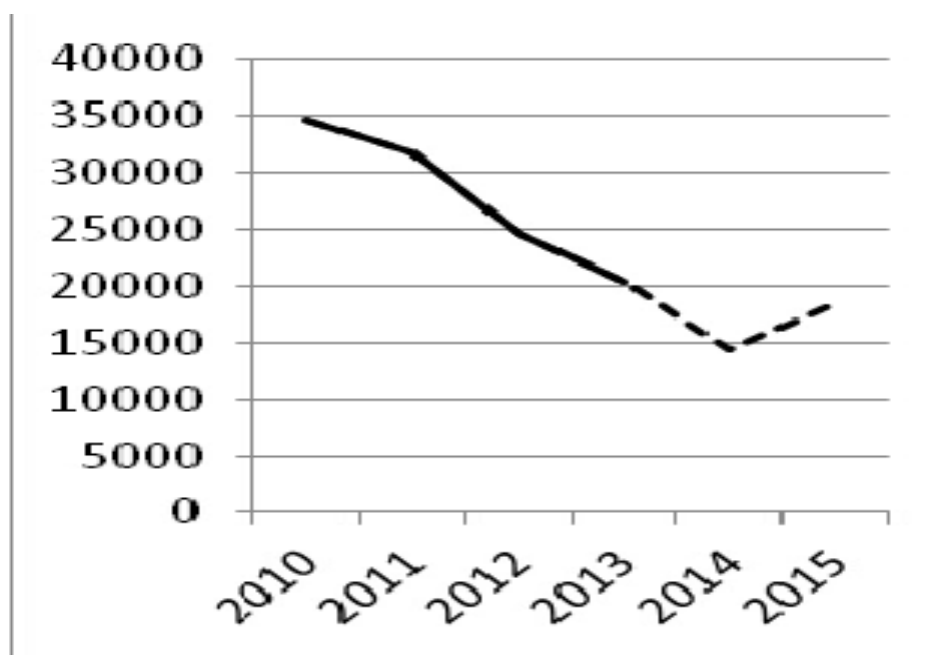

Рис 2.5. Обмінний курс валют, млрд. дол. США

Така динаміка обмінного курсу на тлі згортання економічної активності у поточному році призведе до зростання рівня державного боргу до ВВП до % у 2014 та 62 % у 2015 рр. відповідно (рис.2.6).

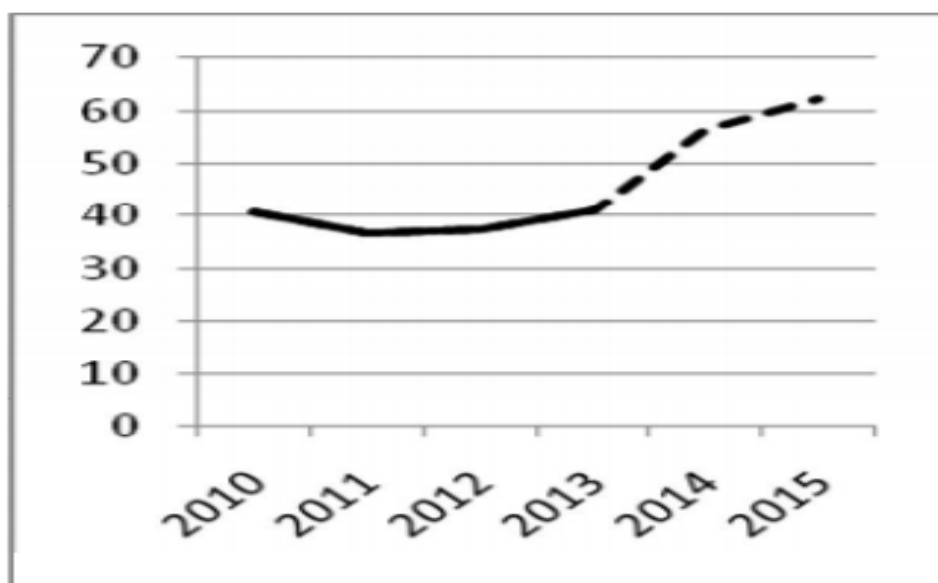

Рис.2.6 Державний борг у %

Отже, можна зробити висновок, що економічне зростання в Україні порівняно з країнами ЄС є дуже малим. Складна економічна і політична ситуація привела до значної кризи та нестабільності. Економічний спад виробництва, дефіцит бюджету та інфляція – це ті фактори, які ніяк не свідчать про економічне зростання в Україні.

3. Проблеми економічного зростання національної економіки та шляхи їх вирішення .

Україна опинилася в ситуації, коли джерела відновлюваного зростання себе вичерпали, а реальний дохід до консолідації інноваційно - інвестиційного зростання ще не відбувся. Якщо зростання і спостерігається, то воно є зростанням без розвитку. Вичерпування джерел відновлюваного зростання висуває на перший план проблему економічного потенціалу країни. В Україні практично відсутній успішно апробований зарубіжний досвід . Потрібні вже не універсальні методи реформування за схемою СЛП(стабілізація, лібералізація , інституціоналізація й приватизація), а особливі методи, що ґрунтуються не стільки на загальних принципах, скільки на врахуванні специфічних, національних відмінностей економічного розвитку. На першому етапі реформування було досягнуто критичного мінімуму ринкових перетворень, призупинення економічного спаду, на другому етапі- поглиблення реформ з метою відновлення економічного потенціалу і відповідно на третьому – основною проблемою має стати реальна перебудова економічної системи . [4, с. 49-56]

Кожна країна повинна будувати свою модель економічного розвитку.

Україна має формувати власну модель економічного зростання , розмежувати макроекономіку на окремі галузі. Перша група макроекономічних галузей має включати галузі , які приносять прибуток і постійно оновлюються , а решта галузей мають відноситися до іншого сектору. Цей поділ є дуже доцільним , він може забезпечити інноваційний прорив. Проте Україна на даний час має обмежені фінансові ресурси і кризу. [14,с.5-6]

Ключовим питанням реалізації будь-якої моделі інноваційно-інвестиційного розвитку є визначення джерел і способів фінансування . За цим критерієм у світі діють три основні моделі: американська, європейська та японська .Одним з головних факторів є впровадження результатів НТП, вони мають відобразитися в політиці держави в сферах металургії , енергетики , сільського господарства та інших. Також мають розвиватися

високотехнологічні напрямки : освоєння космосу , авіація , біотехнології , інформаційні та телекомунікаційні системи. Наприклад , створивши чудові податкові та кредитні умови у виробництві зброї Україна могла б увійти до шести найбільших у світі експортерів цієї продукції.[13,ст.36-37]

Успіх впровадження інновацій безпосередньо залежить від достатньої кількості повноважень в органів державної влади та органів місцевого самоврядування.Проблемою економічного зростання виступає військово-політичний конфлікт на Донбасі. Зупинка роботи підприємства , порушення зв'язків , атмосфера невизначеності сприяє спаду виробництв. Українська економіка дуже глибоко інтегрована у систему міжнародного поділу праці. Тому кон'юнктура світового ринку є одним з визначальних чинників її розвитку. Однією з найважливіших характеристик цієї кон'юнктури є динаміка міжнародних цін на нафту, які останнім часом усталено знижуються. Причому таке довготривале зниження нафтових цін сформувало відповідні передумови їхніх прогнозів на майбутнє. Інфляція теж є проблемою України на шляху до економічного зростання . Основним фактором впливу на зростання цін є курс обміну , курс валют , які за останні роки дуже змінювався і коливалися. Стабілізація курсу допоможе економічному зростанню.

Соціальний чинник відіграє важливу роль для економічного зростання країни . Економічні очікування та настрої населення є вагомим чинником впливу на розвиток фінансово-економічної ситуації. Важкою проблемою в Україні завжди було і залишається рівень безробіття. Незабезпеченість робочими місцями , жахливі умови праці , невідповідність європейським стандартам , всі ці фактори сприяють безробіттю.

Таким чином, можна зробити висновок , що Україні потрібна своя власна модель економічного розвитку і свій власний шлях досягнення економічного зростання. Ми можемо рівнятися на моделі інших країн , економіка яких зростає , проте повинні будувати власний шлях досягнення розквіту та зростання всіх показників економічного зростання та вирішувати проблеми у розвитку.[15,ст.67-69]

Економічне зростання є важливим фактором економічного розвитку держави. Кожен тип економічного зростання має свої особливості, негативні та позитивні риси.

Зокрема, перевагами екстенсивного економічного зростання є :

- Швидке освоєння природних ресурсів;
- швидке скорочення або ліквідація безробіття;
- забезпечення великої зайнятості;
- залишається незмінною фондівіддача, матеріалоемність і продуктивність праці.

Можна виділити такі недоліки екстенсивного типу економічного зростання:

- 1) Технічний застій, при якому кількісне збільшення випуску продукції не супроводжується техніко-економічним прогресом.
- 2) не вистачає засобів на відновлення основних виробничих фондів;
- 3) не впроваджуються новітні науково-технічні розробки ;
- 4) виснажується сировинна база.

Отже, екстенсивний тип економічного зростання передбачає нерациональне використання природних ресурсів, і внаслідок чого економічне зростання носить витратний характер . Проте завдяки ньому ресурси освоюються швидко, залучається багато робочої сили, що допомагає зменшенню безробіття.

Інтенсивний тип економічного зростання має багато позитивних рис:

- Підвищення ефективності виробничих факторів на базі технічного прогресу
- широке використання більш ефективних засобів виробництва;
- підвищення якості продукції, зростання продуктивності праці , ресурсозбереження , поліпшення наявної матеріальної бази виробництва;
- глибока прогресивна перебудова структури народного господарства, широка підготовка кадрів.

Проте також є і негативні риси:

- необхідність глибокої структурної перебудови економіки;
- значні витрати на НТП;
- порівняно повільні темпи економічного зростання;
- потребує значних інвестицій.

Інтенсивний тип економічного зростання має дуже багато переваг, проте не всі країни можуть впроваджувати такий тип економічного зростання, адже він потребує значних витрат, інвестицій і великої перебудови економіки.

Отже, економічне зростання робить державу економічно сильнішою і дає можливість уряду витратити більше коштів на фінансування заходів щодо захисту національної безпеки.

Висновки

У даній курсовій роботі я розглядала також фактори економічного зростання . Кожен з факторів є важливим і забезпечує економічне зростання . Звичайно важливими є природні ресурси країни, також її забезпеченість трудовими ресурсами . Чим вищий рівень технології та організації виробництва тим краще розвивається економіка, та й країна загалом. Важливим є обсяг інвестицій та капіталу, структура економіки країни. Звичайно також важливу роль відіграє сукупний попит і тип суспільно-економічної системи . І звичайно важливими є соціально-політичні фактори, особливо в нинішній політичній ситуації України.

Аналізуючи державну програму економічного зростання, можна зробити висновок, що в нас, як і в будь – якої країни є своя програма економічного розвитку . Проте, вона дуже повільно втілюється в реальність . Дана програма складається з реформ майже у всіх сферах економіки : податкова, фіскальна , інвестиційна та інші . Проте, через політичну ситуацію в Україні, дані реформи здійснюються дуже повільно і безперспективно і ведуть швидше до економічного спаду ніж до економічного зростання. Маю надію, що в нашій державі появляться політики , які наведуть лад в економічній політиці і допоможуть нашій країні досягти економічного зростання.

Показники економічного зростання я охарактеризувала за останні роки, тому можна зробити висновок, що економіка України стоїть на шляху до економічного зростання . Проте через негативний вплив політичної ситуації, зростання економічної кризи , досягти економічного зростання дуже важко. Деякі показники збільшилися, але більшість з них зменшилися, порівняно з попередніми роками.

Україна ж ще не має власної моделі економічного зростання . Вона старається наслідувати розвинуті країни, проте нестача факторів економічного зростання заважає проведенню реформ .

На мою думку, Україна ще зможе досягти економічного зростання , проте для цього потрібні будуть багато років . Наше керівництво не знає з чого

починати і як піднімати економіку. Ми не розробивши ще власної моделі економічного розвитку прагнемо досягти економічного зростання.

Насамперед потрібно розробити стратегію економічного розвитку , розробити по кроках систему органів влади і напрямки їх діяльності, але цим має займатися теперішня влада.

На мою думку, економічне зростання – це мета будь-якої країни , регіону , населення , громади. Україна завжди прагнула , прагне і буде прагнути стати країною економічного зростання та розквіту. І незважаючи на перешкоди, досягне економічного зростання найближчим часом.

Список використаної літератури:

1. Білецька Л. В. , Білецький О. В., Савич В.І. Економічна теорія (Політекономія , Мікроекономіка , Макроекономіка). Навч. Пос. 2-ге вид.перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2009.- 688 с.
2. Геєць В. Характер перехідних процесів до економіки знань // Економіка України. 2008. № 4.
3. Головінов О. Державна власність: ретроспективний аспект та сучасні концептуальні підходи // СХІД – Аналітично-інформаційний журнал. 2009. – № 1 (67).
4. Гош О. Визначальний фактор відродження продуктивних сил України // Економіка України. 2013. № 6.
5. Економічні проблеми ХХІ століття : міжнародний та український виміри / За ред. С. І. Юрія , Є. В. Савельєва. – К. : Знання, 2007.- 595 с.
6. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник /А.Г. Загородній, Г.Л. Воз- нюк. – К. : Знання, 2007. – 1072 с.
7. Камишанська М.О. Державна власність на сучасному етапі розвитку економіки України: Монографія. – Донецьк.: Інститут економіки ПАН України, 2009. – 143 с.
8. Могильний О. М. Державне регулювання економіки : навч. посіб. / О. М. Могильний. - К., 2006. - 490 с.
9. Миколаєва І.П. Економічна теорія: навч. / - М.: ЮНІТИ, 2005
10. Сірко А. В. Економічна теорія . Політекономія. [текст]: навч. Посіб. / А. В. Сірко – К.: « Центр учбової літератури» , 2014.- 416 с.
11. Сімків Л.Є. Нові підходи до оцінювання диспропорцій економічного зростання регіонів/ Л.Є. Сімків, І.Я. Тибінка // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Модернізація економічного розвитку регіону: [зб. наук. пр.] /НАН України. Ін-т регіональних досліджен: редкол. В.С. Кравців(відп. ред.). – Львів, 2012. – Вип. 4(96). – С. 342-348.(344)

12. Статівка Н.В. Чинники впливу на якість економічного зростання України / Н.В. Статівка // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування: електр. зб. наук. пр. Херсонського національного технічного університету. – 2013. – №1.

13. Тарасевич В. До проблем економічного зростання в Україні // Економіка України. 2008. - № 8. – С 11-18.

14. Туріянська М. М. Інвестиційні джерела: Монографія. Донецьк: Юго-Восток, 2007. – 317 с

15. Чухно А. Актуальні проблеми стратегії економічного і соціального розвитку на сучасному етапі // Економіка України. 2008. № 4.